

[Inger Stilling Pedersen]

Jeg hørte engang nogle behandlere, som havde et særligt behandlingstilbud, sige, at det i og for sig ikke var noget stort problem at få afgiftet en narkoman; problemerne kom bagefter.

Derfor er det meget, meget væsentligt at finde ud af, hvorfor man bliver narkoman, hvad der er årsagerne dertil, og først når man finder ud af det, har man en mulighed for at trænge ind og få løst problemerne.

Det har også været helt klart fremme, at når man er blevet stoffri, betyder det utrolig meget, at man kan få et arbejde, at man kan få en normal tilværelse igen.

Det er altså ikke nok at behandle selve narkoproblemet – det er faktisk et lille problem; det store problem kommer, i det øjeblik man har fået gjort en narkoman stoffri; og dér kan det godt være, at vi har spildt mange ressourcer ved at bruge ressourcer, som er godt anvendt, men som har krævet en opfølgning for at kunne give et resultat. Jeg tror, det er vigtigt, at vi får helt klart fokuseret på det.

Det er måske også derfor, at der er mange private organisationer – private og private, de får jo offentlig støtte næsten alle sammen – med en eller anden holdning, for hvem det lykkes at få nogle bedre resultater end det kommunale og det amtslige system. Jeg tror dog, at vi i disse år oplever en større forståelse i det offentlige regi. Jeg ved i hvert fald, at når jeg taler med behandlere, er der en langt større forståelse i dag for, at ordet holdning betyder noget, at man virkelig skal sætte ind og kræve noget også af det menneske, man står over for.

Der er også større åbenhed over for det, når man i amts- og kommuneregi står over for tilfælde, som man ikke selv kan behandle, og man efter samtaler finder ud af, at for den og den person vil det være meget bedre at komme til Egeborg eller komme på en anden institution, måske også en, der bygger på et kristent værdigrundlag.

Egentlig er det ikke så mærkeligt, at disse institutioner kan opnå nogle resultater, fordi man dér har en holdning. Det kan ikke nytte noget, at man tager f.eks. alkohol væk eller man tager narkoen væk, hvis man ikke sætter noget andet i stedet; så står man jo bare i et tomrum. Derfor er det så utrolig vigtigt – og det er det, mange af de dér private institutioner gør – at man giver det enkelte menneske et

værdigrundlag, noget at leve på, fortæller det menneske, at det har værdi, og støtter det i alle de nedture, der kommer. Så oplever man måske i en hel del tilfælde at se mennesker, der har været narkomaner i både 10 og 20 år, få en normal tilværelse.

Der er også nogle, det ikke lykkes for. Der er nogle, hvor man må sige, at her kunne man altså ikke klare det, men jeg tror, at man skal tale meget mere sammen om de erfaringer, man har gjort i det offentlige regi og det private regi, og prøve på at finde ud af, hvordan man bedst gør det. Der skal ikke være tvivl om, at ansvaret ligger hos det offentlige, men det offentlige har altså gode og rige muligheder for at bruge det private.

Vi har talt meget om forebyggelse, og det er klart, at den bedste måde at undgå narkomani på er at finde ud af, hvorfor man bliver narkoman, og så sætte ind på forskellige fronter imod det, der gør, at netop de mennesker er kommet ud i det.

Ungdommen har selvfølgelig vores særlige interesse, fordi det er så tragisk, når et ungt menneske på 17, 18, 19 år dør af en overdosis. Det er ikke alene en tragedie for familien og de nærmeste, men jeg tror, vi alle føler: Kunne dette ikke være undgået? Kunne vi have gjort noget? – som den radikale ordfører var inde på. Vi har en stor medfølelse med de berørte familier, men spørger os selv: Kunne vi have gjort noget som medmennesker? Kunne vi have gjort noget som samfund? Jeg tror, at vi også i de kommende år må lægge meget stor vægt på at sige: Hvad kan vi gøre her?

Vi kan jo ikke nå i en sådan debat med så kort taletid at komme ind på, hvorfor man egentlig bliver narkoman, men jeg ved fra mange unge og dem, der arbejder med unge, at det tit er flokmentaliteten, der gør det: Åh, du skal da bare lige prøve det her, det sker der ikke noget ved. Det gælder også for alkohol: Du skal da bare lige prøve, det sker der ikke noget ved. Og det gør der måske heller ikke for hovedparten, det er det, der er problemet, men for de få – det er jo relativt få, der får et problem – bliver det alvor. Og hvad er det så, der gør, at nogle prøver det og kan klare det, mens andre ikke kan?

Der er jo ingen, der ved i det øjeblik, de prøver, hvordan deres fremtid vil blive. Derfor tror jeg, det er meget vigtigt, at vi ikke bare